

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രം

|| ബിംബപ്രതിബിംബപദ്ധതിഃ ഏകവിംശീ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| ബിംബപ്രതിബിംബപദ്ധതിഃ ഏകവിംശീ ||

ശ്രീമാൻ വേംകടനാമാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശൗരേഃ ശുദ്ധാന്തനാരീണാം വിഹാരമണിദർപ്പണം |
പ്രസത്തേരിവ സംസ്ഥാനം പദത്രാണമുപാസ്ഥഹേ || 21.1 ||

കമലാപതിപാദുകേ! കദാചി-
ഭിഹഗേന്ദ്രസ്ത്വയി ബിംബിതോ വിഭാതി |
സവിലാസഗതേഴപി രംഗഭർത്തുഃ
നിജമാത്മാനമിവോപധാതുകാമഃ || 21.2 ||

മണിപംക്തിഷു തേ ദിശാമധീശാഃ
പ്രതിബിംബാനി നിജാനി വീക്ഷമാണാഃ |
അഭിയന്തി മുകുന്ദപാദുകേ! ത്വാം
അധികാരാന്തരസ്യുഷ്ടിശംകയേവ || 21.3 ||

മണിമൗളിശതേന ബിംബിതേന
പ്രണതാനാം പരിതഃ സുരാസുരാണാം |
മുരഭിന്മണിപാദുകേ! മഹിമ്നാ
യുഗപത്തേഷു സമർപ്പിതേവ ഭാസി || 21.4 ||

ഉപനീതമുപായനം സുരേന്ദ്രഃ
പ്രതിബിംബച്ഛരലതസ്ത്വയി പ്രവിഷ്ടം |
സ്വയമേവ കില പ്രസാദഭൂമ്നാ
പ്രതിഗൃഹ്ണാസി മുകുന്ദപാദുകേ! ത്വം || 21.5 ||

രംഗേശ്വരസ്യ നവപല്ലവലോഭനീയൗ
പാദൗ കഥന്നു കഠിനാ സ്വയമുദ്വഹേയം |

ഇത്യാകലയ്യ നിയതം മണിപാദുകേ! ത്വം
പദ്മാസ്തരം വഹസി തത്പ്രതിബിംബലക്ഷാത് || 21.6 ||

പാദാർപ്പണാത് പ്രഥമതോ ഹരിദശ്മരമ്യേ
മധ്യേ തവ പ്രതിഫലന്മണിപാദരക്ഷേ! |
മന്യേ നിദർശയതി രംഗപതിർയുഗാന്തേ
ന്യഗ്രോധപത്രശയിതം നിജമേവ രൂപം || 21.7 ||

യാത്രാവസാനമധിഗച്ഛതി രംഗനാഥേ
വിശ്രാണയസ്യനുപദം മണിപാദുകേ! ത്വം |
പ്രായഃ പ്രയാണസമയേ പ്രതിബിംബിതാനാം
തീർത്ഥാവഗാഹമപരം ത്രിദശേശ്വരാനാം || 21.8 ||

ഉച്ചാവചേഷു തവ രത്നഗണേഷു മാതഃ!
വേധാഃ പ്രയാണസമയേ പ്രതിബിംബിതാംഗഃ |
ആശംകതേ മുരഭിദോ മണിപാദുകേ! ത്വാം
ആഗാമികൽപകമലാസനപംക്തിഗർഭാം || 21.9 ||

ആലോലരശ്മിനിയതാം മണിപാദുകേ! ത്വാം
ആരുഹ്യ സഞ്ചരതി രംഗപതൗ സലീലം |
അന്തഃപുരേഷു യുഗപത്സുദ്യശോ ഭജന്തേ
ഡോളാധിരോഹണരസം ത്വയി ബിംബിതാംഗ്യഃ || 21.10 ||

കാലേഷു രാഘവപദാവനി! ഭക്തിനന്ദ്രഃ
കാർയാണി ദേവി! ഭരതോ വിനിവേദയംസ്തേ |
ത്വദ്രത്നബിംബിതതയാഽപി മുഹൂഃ സ്വകീയാം
രാജാസനസ്ഥിതിമവേക്ഷ്യ ഭൃശം ലലജ്ജേ || 21.11 ||

പ്രത്യാഗതേ വിജയിനി പ്രഥമേ രഘുണാം
വിന്യസ്യതി ത്വയി പദം മണിപാദരക്ഷേ! |
രത്നഘബിംബിതനിശാചരവാണാം ത്വാം
പൂർവ്വക്ഷണസ്ഥമിവ പുഷ്പകമന്വപശ്യൻ || 21.12 ||

വൈയാകുലീം ശമയിതും ജഗതോ വഹന്ത്യാ
 രക്ഷാധുരാം രഘുധുരന്ധരപാദരക്ഷേ! |
 പ്രാജ്യം യശഃ പ്രചുരചാമരബിംബലക്ഷാത്
 പ്രായസ്ത്വയാ കബളിതം പ്രതിഭൂപതീനാം || 21.13 ||

പ്രതിദിശമുപയാതേ ദേവി! യാത്രോത്സവാർത്ഥം
 ത്വയി വിഹരണകാലേ ബിംബിതേ ജീവലോകേ |
 വഹസി മണിഗണൈസ്ത്വം പാദുകേ! രംഗഭർത്തുഃ
 കബളിതസകലാർത്ഥാം കാഞ്ചിദന്യാമവസ്ഥാം || 21.14 ||

ഭഗവതി ഗരുഡസ്ഥേ വാഹനസ്ഥാഃ സുരേന്ദ്രാഃ
 ത്വയി വിനിഹിതപാദേ ഭൂമിമേവാശ്രയന്തി |
 തദപി ചരണരക്ഷേ! രത്നജാലേ ത്വദീയേ
 പ്രതിഫലിതനിജാംഗാസ്തുല്യവാഹാ ഭവന്തി || 21.15 ||

സ്വച്ഛാകാരാം സുരയുവതയഃ സ്വപ്രതിച്ഛരന്ദലക്ഷ്യാത്
 ഗാഹന്തേ ത്വാം പ്രണതിസമയേ പാദുകേ! സാഭിമാനാഃ |
 സ്ത്രീരത്താനാം പരിഭവവിധൗ സൃഷ്ടിമാത്രേണ ദക്ഷാം
 നീചൈഃ കർത്തും നരസഖമുനേരുർവൃശീമുരുജാതാം || 21.16 ||

സ്വേച്ഛാകേളിപ്രിയസഹചരീം സ്വച്ഛരന്താഭിരാമാം
 സ്ഥാനേ സ്ഥാനേ നിഹിതചരണോ നിർവ്വിശൻ രംഗനാഥഃ |
 സഞ്ചാരാന്തേ സഹ കമലയാ ശേഷശയ്യാധിരുഡഃ
 ത്യക്ത്വാപി ത്വാം ത്യജതി ന പുനഃ സ്വപ്രതിച്ഛരന്ദലക്ഷാത് || 21.17 ||

ത്വാമേവൈകാമധിഗതവതഃ കേളിസഞ്ചാരകാലേ
 പാർശ്വേ സ്ഥിത്വാ വിനിഹിതഭൃശോഃ പാദുകേ! അനന്യലക്ഷ്യം |
 ത്വദ്രന്തേഷു പ്രതിഫലിതയോർന്നിത്യലക്ഷ്യപ്രസാദാ
 പദ്മാഭൂമ്യോർദ്ദിശതി ഭവതീ പാദസേവാം മുരാദരേ || 21.18 ||

ഏകാമേകഃ കില നിരവിശത്പാദുകേ! ഭാരകായാം
 ക്രീഡായോഗീ കൃതബഹുതനുഃ ഷോഡശസ്ത്രീസഹസ്രേ |

ശുഭേ ദേവി! ത്വദുപനിഹിതേ ബിംബിതോ രത്നജാലേ

ഭുങ്ക്തേ നിത്യം സ ഖലു ഭവതീം ഭൂമികാനാം സഹസ്രൈഃ || 21.19 ||

ഹരിപദനഖേഷു ഭവതീ പ്രതിഫലതി തവൈതദപി ച രത്നേഷു |

ഉചിതാ മിഥഃ പദാവനി! ബിംബപ്രതിബിംബതാ യുവയോഃ || 21.20 ||

|| ഇതി ശ്രീപാദുകാസഹസ്രേ ബിംബപ്രതിബിംബപദ്ധതിഃ ഏകവിംശീ ||

കവിതാർക്കികസിംഹായ കല്യാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേംകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||